NASJONAL IKT

Nasjonal standardisering av helsefaglig informasjon

Silje Ljosland Bakke
Informasjonsarkitekt, Nasjonal IKT HF
Koordinator, Nasjonalt Redaksjonsutvalg for Arketyper
Epost: silje.ljosland.bakke@nasjonalikt.no / Twitter: @siljelb

Strukturering er vanskelig

Målt i øret

Kroppstemperatur

IR øretermometer

35° Celsius

Omgivelser: 5° C

Våte klær

Varmeteppe

Strukturere likt er vanskeligere

Eksempel: Røykestatus i nasjonale registre:

- 9 forskjellige varianter av «Røykestatus», fordelt på 26 skjemaer
- I tillegg: antall sigaretter per dag, måned sluttet å røyke, antall måneder sluttet å røyke, etc.

Ulike variabeldefinisjoner er et problem

Sabine Leh @sabine_leh · 8 t

Kristian Skauli på #registerkonferansen: ulike variabeldefinisjoner er en stor hindring

2 5

NASJONAL IKT

Kliniske konsepter må defineres likt mellom registre og kliniske systemer

Sabine Leh @sabine_leh · 4 t
Anne Kvalvik på #registerkonferansen : data må defineres likt! pic.twitter.com/bxitiL7kN1

1 3

NASJONAL IKT

Registre og klinikken må ha en felles informasjonsmodell

Sabine Leh @sabine_leh · 31 min

Standarder og struktur koster tid - Staffan Winter om kvalitetsregistre i Sverige #registerkonferansen pic.twitter.com/BwWipVrHtR

NASJONAL IKT

«Informasjonsmodell»?

- En definisjon av strukturen og innholdet av informasjonen man vil innhente eller dele
  - Registerdatasett, «Variabeldefinisjon», «Minimumsdatasett», Meldings- eller grensesnittdefinisjon
- Alle applikasjoner og registre har en form for informasjonsmodell
- Informasjonsdeling («semantisk interoperabilitet») krever *like* informasjonsmodeller

Fagfolk må involvere seg i info.modellene

- Grunnlaget for strukturert informasjon
- Garbage in, garbage out
- Unngå feiltolkning ved implementasjon

Ekte* semantisk interoperabilitet krever **identiske informasjonsmodeller.**

Klinisk datamodellering er **vanskelig** og **dyrt**, og bør gjøres **én** gang.

⇒ Informasjonsmodeller bør deles og forvaltes strengt

* Level 4 semantic interoperability; Walker et al. (2005); http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15659453

Arketyper er informasjonsmodeller

- Standardiserte (openehr.org)
- Forståelige for ikke-teknikere
- Gjenbrukbare
- Maksimumsdatasett
- Hver arketype begrenset til ett klinisk konsept

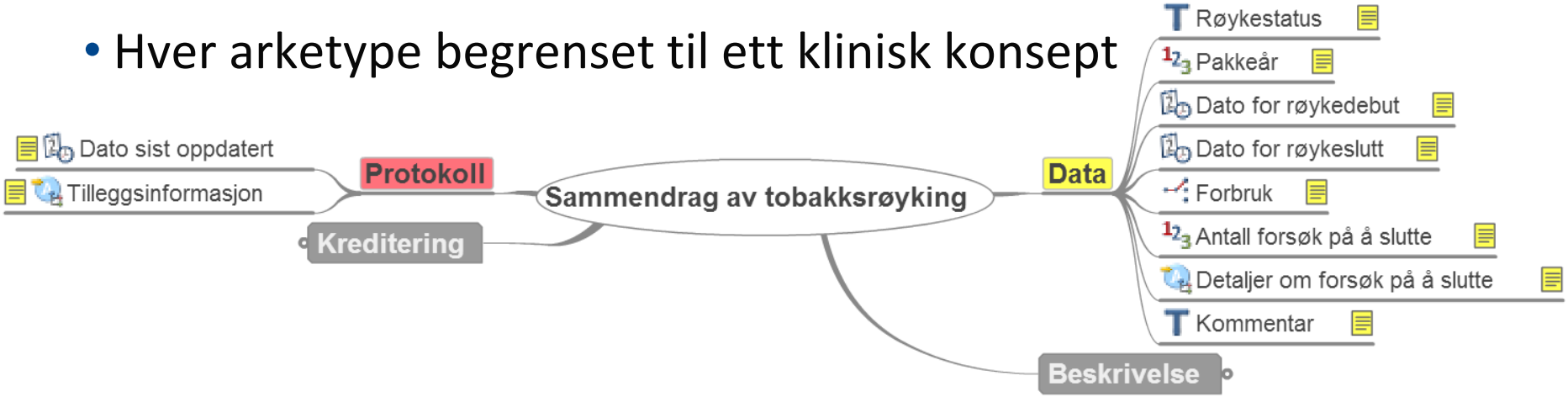

KEEP
CALM
it's just a
PARADIGM
SHIFT

Nasjonal forvaltning

- Januar 2014: Arketypeforvaltning startet
  - Mål: kvalitet og interoperabilitet
  - Fire ansatte
- Samarbeid skjer på nett
  - arketyper.no / wiki.arketyper.no
  - 339 registrerte brukere
  - Leverandører og noen registre er med

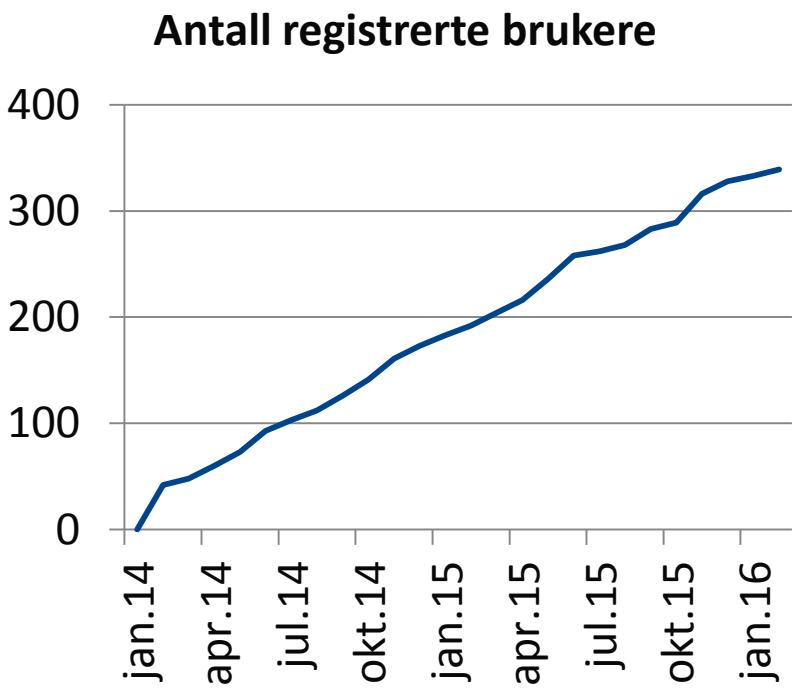

Prosesser og verktøy

- Formaliserte prosesser for utvikling, høring og godkjenning
  - Arketypeutvikling er et «gjørokrati»; bottom up, og ikke detaljstyrt fra sentralt hold
  - Gjenbruk av internasjonalt arbeid!

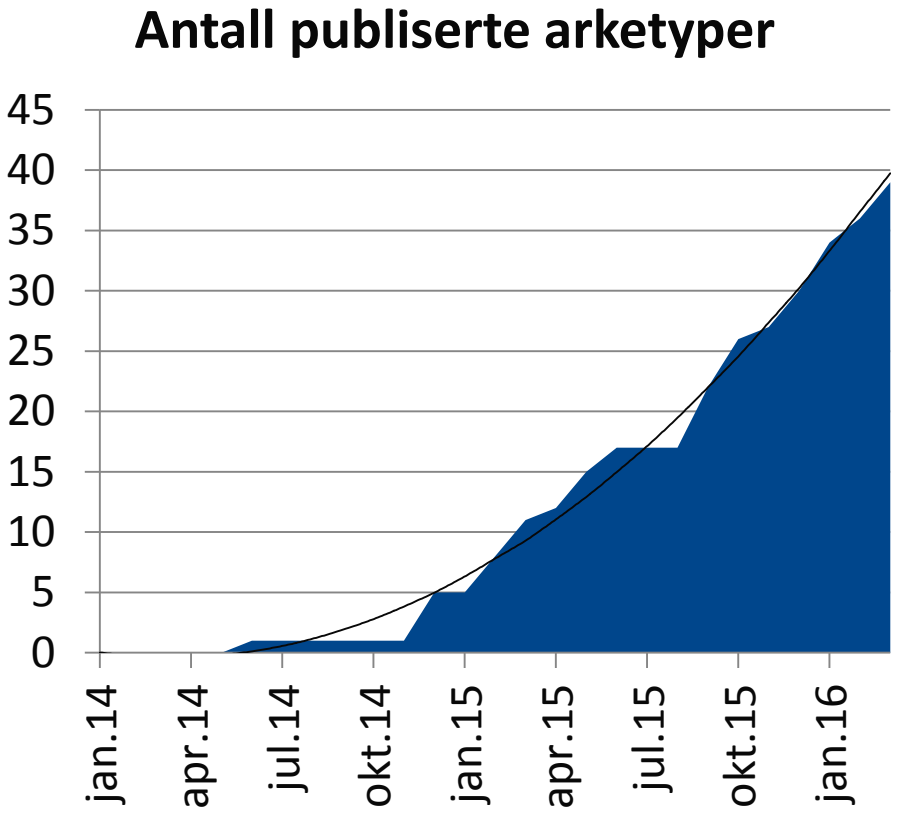

Høring og godkjenning

- Nasjonalt redaksjonsutvalg definerer høringskrav
- Høringsrunder varer en uke, flere runder per arketype
- Alle kan delta ved å registrere seg på arketyper.no
- Hvis høringskravene er møtt publiseres arketypen på arketyper.no
- Upubliserte arketyper er ustabile og bør ikke brukes

Bruk / utvikling

- Innholdsmodellering
  - Norsk Nyreregister
  - DIPS Arena, flere prosjekter
  - Flere mindre journalleverandører
- Visning
  - Variabelbiblioteket
- Grensesnittmodellering
  - Kreftregisteret
  - Bruddregister

Oppsummering

- Felles kliniske informasjonsmodeller i helsesektoren
- Klinikere og registre i førersetet
- Kan implementeres fortløpende og gradvis
- Felles informasjonsforståelse på tvers og langs

Mer info:

- Seminar og kurs i Oslo 23. og 24. mai: http://goo.gl/UW7et5
- Videoer av heldagsseminar i Sverige 2015: http://goo.gl/6Ibbkf
- Web: arketyper.no / Twitter: @arketyper_no

NASJONAL IKT